

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Reglementarea comerțului bancar și unificarea codului comercial. — Situația. — Dela „Solidaritatea”. — Ante-proiectul noului Codice de Comerț al României. — *Cronică:* Impunerea construcțiilor noi ale societăților pe acții. Ceeuri tip nou la Banca Națională a României. Numere indicii. Băncile din Bulgaria. — Cursul Dolorilor la București. — Aviz. — Concurs.

Reglementarea comerțului bancar și unificarea codului comercial.

Cefitorii acestei reviste își amintesc desigur de un așa numit „Ante-proiect de lege pentru reglementarea comerțului întreprinderilor de bancă” publicat și în coloanele Revistei Economice (No. 2 dela 14 Ianuarie a. crt.) și însoțit de observațiuni critice (Nrii 2 și 3 din 14 și 21 Ianuarie). Anteproiectul a fost prezentat ca lucrarea „Asociației Băncilor Române”, iar inițiativa ar fi venit chiar dela guvern. După ce însă anteproiectul a avut parte de atacuri vehemente atât în revistele periodice economice, cât și în rubricile de economie națională din presa de zi, fiind arătat ca o lucrare nefemeinică și neserioasă, atât „Asociația Băncilor”, cât și guvernul s’au lăpădat de paternitatea anteproiectului, indicând ca autor pe un „ambitios june economist” (secretarul general al Asociației Băncilor). După aceste desavuări și desmințiri cercurile economice-bancare credeau că s’a abandonat reglementarea institutelor bancare, sau cel puțin s’a contramandat pentru timpuri mai normalizate.

Suntem informați însă că aceasta chestiune n’a încetat de a preocupa factorii hotărâtorii și anteproiectul „junelui economist” a fost trimis de către „Aso-

ciația Băncilor Române” mai multor profesori universitari de drept comercial cu recercarea de a-l însoți cu observațiunile lor. În timpul din urmă a fost chiar urgentată terminarea acestor observațiuni, — ceea ce indică, că nici guvernul nu este strein de *urgenta* reglementare a comerțului de bancă. Nu este exclus, ca chestiunea să fie în legătură cu stabilizarea monetară și cu reforma organizării Băncii Naționale.

Credem prin urmare că este bine să fim și noi în curent cercurile bancare ardelenene cu o atât de importantă reformă în pregătire.

În urma stăruințelor repetate ale „Asociației Băncilor Române” dl Dr. Petre Poruțiu, profesor universitar de drept comercial la Universitatea din Cluj, a scris și publicat în Revista Juridică din Cluj (în numerele 22—25 din 7, 14 și 21 Iunie a. c.) un vast și foarte bine documentat studiu comparativ atât despre reglementarea comerțului bancar propriu zis, cât și despre societățile anonime în genere. Vom reveni în un număr viitor asupra acestui temeinic. Deocamdată ne ocupăm de chestiunea, dacă *e oportun ca comerțul bancar să se degajeze din complexul legislației comerciale și să se legifereze înainte de unificarea tuturor legilor comerciale?* (legea de comerț propriu zisă, materia societăților anonime, legea cambială, legea cecului, normele devizelor etc.). Îndeosebi trebuie să cercetăm dacă e posibil și consult a se legifera comerțul bancar înainte de unificarea normelor referitoare la societățile anonime pe acțiuni, dat fiind, că în sensul anteproiectului numai societățile anonime sunt îndreptă-

fițe să exercite comerțul de bancă. Dl profesor Dr. P. Porușiu pune și Dsa aceasta chestiune chiar la începutul studiului său, dar nu o desvoltă în amănunte. Presupunând existența unor motive de urgență, admite posibilitatea reglementării comerțului bancar și înainte de unificarea codului comercial, „care necesită lucrări pregătitoare mai ample“, dar nu admite legiferarea comerțului de bancă decât în legătură cu reglementarea societăților anonime pe acțiuni căci „comerțul bancar rezervat societăților pe acțiuni necesită o reglementare specială numai în măsura, în care normele generale privitoare la societățile pe acțiuni nu prezintă o îngrădire suficientă pentru a apăra interesele acționarilor și ale creditorilor“.

Considerând că materia societăților anonime face însăși parte din codul de comerț, noi avem ferma convingere că nu există considerațiuni *femeinice* cari ar justifica reglementarea unui singur capitol din acel cod, acela referitor la comerțul de bancă, înainte de unificarea celor patru coduri de comerț azi în vigoare în România întregită. (Codul comercial ardelean, austriac, rusesc și cel din vechiul regat).

Ne întemeiem convingerea aceasta pe considerațiuni de ordin tehnic legislativ și pe considerațiuni principiale.

Unificările fragmentare și incidentale, fără sistem și directive generale, numite și „unificări prin tangentă“ au creat neorientarea și haosul ce domnește azi în justiție. Legile speciale își au toate rădăcinile în legile de ordin general în cari sunt așezate anumite sisteme și principii de bază. Legile generale formează fundamentul și legile speciale supra-edificatele; între ambele există conexiune organică. Urmează de aci în mod logic eă legiferarea normelor generale trebuie să premerge reglementării normelor speciale.

În cei zece ani dela unire s'a procedat tocmai invers: s'au legiferat mai întâi legile speciale și s'au unificat anumite părți din codurile pozitive, urmând ea unificarea sistematică a codurilor să se facă ulterior. Urmarea a fost că aceste legi „unificate“ nu se pot aplica în cele patru sisteme de legislațiuni.

Astfel în loc de o procedură penală unitară și complectă, s'au unificat numai unele părți; — în loc de unificarea procedurii civile — ni s'a dat „procedura de accelerarea judecăților“ și „legea Curții de Casație și Justiție“, dispoziții de ordin civil și comercial s'au înscris de pildă în legea timbrului etc. etc.

Ce se va întâmpla cu legea băncilor, dacă se va face înainte de codul de comerț? Avem în față patru coduri de comerț, fiecare conținând principii de bază diferite. Legea comerțului bancar va trebui să adopte unul din acele patru sisteme. Acesta va fi probabil acela al codului din vechiul regat. Legea nouă va conține prin urmare o sumedenie de trimiteri la codul comercial din vechiul regat. Cel puțin până azi toate legile unificate au urmat aceasta cale.

Dar atunci cum se va aplica legea comerțului de bancă în provinciile alipite unde codul din regat nu a fost promulgat?

Prin urmare în loc de o lege *unificată* vom avea o lucrare pripită, lipsită de coeziune cu restul legislației și greu de aplicat.

Faptul că codul de comerț reclamă pregătiri mai ample și mai femeinice nu este motiv să răsturnăm ordinea naturală de legiferare.

Proiectul codului de comerț este gata și se spune că în legislația dela toamnă va fi pus în discuția adunărilor naționale, pe când comerțul bancar este încă numai „anteproiect“. Nu este oare mai rațional să încadrăm comerțul bancar în codul de comerț? Și apoi zece ani nu au fost de ajuns să se redacteze un cod de comerț complect?

Cari pot să fie motivele urgenței, cari necesitează o legiferare pripită și incoherentă?

Noi credem că inițiativa reglementării comerțului de bancă a fost determinată de prăbușirile senzaționale din anii din urmă ale unor institute bancare cu bună reputație. Aceste prăbușiri au fost însă excepționale. Institutele solide au suportat crizele și azi prosperează.

S'a arătat în revista aceasta în mai multe rânduri, că crachurile au fost provocate parte prin nepriceperea și necinstea conducătorilor și parte prin avânturile necugetate în alte domenii cu rizicuri mari (exploatare de păduri, întreprinderi

industriale pe cont propriu etc.). Acele bănci însă cari nu au deviat din calea lor adevărată și au avut conducători pricepuți și sobri, azi sunt în plin progres. Cele câteva excepții nu formează motiv serios să se încetușeze *toate* instituturile financiare, cari pentru a putea progresa au lipsă de inițiativă și independență.

Foarte potrivit s'a spus în Rev. Econ. (vezi articolul de fond din numărul 2 a. crt.) că „intreprinderile bancare solide n'au lipsă de reglementare nouă și de control”. Dacă — în afară de greutățile postbelice ca cauze obiective, — nepriceperea, necinstea și lăcomia nesăbuită au cauzat atâtea bancrute bancare, aceste cauze nu pot fi înlăturate prin dispoziții de lege. Aceste sunt fenomene de ordin social etic și economic, cari iasă din cadrele preocupării legiuitorului. O reglementare nouă a legilor comerciale se impune fiindcă acestea sunt învechite, însă aceasta reglementare nu are caracter de *urgență*.

Mai este un motiv serios contra precipitării în chestia reglementării comerțului de bancă. Cauzele cari au provocat bancrutele recente sunt în strânsă legătură cu epoca de nesiguranță și de tranziție de după războiu și îndeosebi cu nestabilitatea monedei noastre. Nouile legi cari se nasc în asemenea împrejurări de tranziție nu pot fi trainice. Situația este pe cale de a se consolida și normaliza și atunci nu mai avem lipsă de legi cu caracter excepțional și transitoriu. Legile noi trebuie să aibe în vedere stări — și raporturi normalizate. Tebuie deci să așteptăm stabilitatea economică și după aceea, să elaborăm legi ca aceea de importanța comerțului bancar.

Dr. Ioachim Toleiu, avocat
în Cluj.

Situația.

Știrile lansate săptămâna trecută în legătură cu stabilizarea privind ruperea plafonului de emisiune și a avansului de 300 milioane franci ca acout din împrumutul de stabilizare, au fost urmate de sosirea în București a viceguvernatorului Băncii Franței dl Ch. Rist, și a dlui Bolgaert. Se mai află în București un expert american în chestiuni de căi ferate, iar săptămâna aceasta vor sosi și reprezentanții băncilor cu cari se tratează împrumutul de stabilizare.

Zilnic se țin convorbiri atât la Ministerul de Finanțe, cât și la Banca Națională. Impresiunea este că toți experții de mai sus au venit să-și ia relații dela fața locului, să vadă mai bine situația reală a țării noastre. Anume s'a vorbit în ziare despre rapoarte asupra situației căilor ferate, a mersului încassărilor și plăților tezaurului în anul curent, a situației datoriilor flotante și cătră particulari ale statului.

La drept cuvânt noi nu prea suntem preparați pentru stabilizare, dar fără de stabilizare nici un pas nu mai putem merge înainte. Va trebui dar să fim vecinic mulțumitori Franței, care dela începutul tratativelor și până azi, ne-a lăsat la îndemână ca sfătuitoari și îndrumători pe cei mai ilustri experți ai ei, și dacă va da Dumnezeu să reușească încheierea convențiilor de stabilizare, aceasta se face numai datorită voinței ei ferme de a ne ajuta.

Despre tratativele ce se urmează acuma nu se transpiră nimic în public. Se zice că dl Ministru prezident D. Brătianu s'a decis a nu orienta nici pe intimii săi asupra planurilor sale până ce ele nu vor fi aranjate definitiv. Nu se mai vorbește nici de convocarea parlamentului și nici de adunarea generală a Băncii Naționale, doar atât s'a spus, că dl prezident al camerei N. Săveanu a fost rugat să se întretină prin Capitală. De fapt problemele actuale au mâncat vilegiatura persoanelor conducătoare. Cu toate că situația în general este calmă, eventualele surprize nu îngăduie conducătorilor diferitelor instituțiuni să părăsească Capitala. Un rol important în aceste tratative are și dl Ion Lapedatu, dir. la Bea Naț., nici Dsa nu poate părăsi Capitala din cauza acestora.

În mijlocul acestor frământări, dintre toate chestiunile puse pe tapet mi se pare că unica care ocupă mai serios guvernul este de a pune mâna cât de curând pe avansul de 300 milioane franci, spre a putea înviora puțin piața financiară, și a-și asigura astfel liniștea până la toamnă.

Bursa nu se lasă de loc influențată de optimismul guvernului. După ce de Vinerea trecută spre Sâmbătă Bea Națională s'a urcat dela 13300 la 14950, iar Reșița dela 935 la 1050, Luni în 9 crt. cu toate că dl Rist începuse deja convorbirile sale cu dl D. Brătianu, moșala a cuprins din nou piața, Bea Naț. a ajuns din nou la 14000, iar Reșița sub 1000. Actualmente acestea două hârtii conduc fluctuațiile pieței, dar paralel cu mișcarea aceasta în acelaș raport se mișcă și toate celelalte.

Situația bursei este foarte sleită. Majoritatea bursierilor sunt burduși de marfă și încă din cea scumpă plus depusă în gaj cu 60% asupra valorii de curs. Pe timpul scăderilor mari cari au

provocat și oarecare panică, nu unul dintre aceștia s'a temut să nu i se topească marfa gajului, ajungând la execuție forțată. Se știe că în timpul scăderilor de bursă execuțiile forțate produc prăbușirile de cursuri.

Pe plața rentelor scăderi și peste tot mai mult oferte. Cu deosebire la Urbane București, lichidându-se în timpul din urmă împrumuturi de zeci de milioane de câră Creditul Urban.

București.

Remizier.

Dela „Solidaritatea“.

Ministerul Finanțelor, Direcțiunea despăgubirilor de războiu și tratatelor de pace ne-a trimis următoarele adrese pentru a le comunica băncilor membre ai asociațiunii noastre:

1. No. 177.407, 3 Iulie 1928. Pentru valorizarea efectelor emise de diferite instituții ungare și prevăzute la punct 7, art. 3 și 4 Secțiunea II. din convenția încheiată cu Ungaria (publicată în Monitorul Oficial No. 279 din 19 Dec. 1924), Vă rugăm să binevoiți a invita Băncile cari fac parte din acea Asociație și au asemenea efecte să ni le înainteze cât mai neîntârziat pentru a interveni pentru valorizarea lor conform zisei convențiuni.

2. No. 177.411, 3 Iulie 1928. În vederea aranjării și achitărei creanțelor pe cari cetățenii români le au față de debitorii unguri, avem onoare a Vă ruga să binevoiți a lua măsurile necesare și a ne înainta tablouri exacte de creanțele ce ar mai avea și actualmente Băncile din Asociația Dvs față de:

a) Statul ungar (indicând departamentul sau autoritatea în subordine);

b) persoane private sau juridice ungare.

Tablourile vor cuprinde următoarele date: 1. numele creditorului, 2. debitorului, 3. data contractului, 4. capitalul împrumutat, 5. felul împrumutului (hipotecar, comunal etc.), 6. moneda în care s'a contractat împrumutul, 7. timpul de amortizare, 8. dobânzile, 9. observări (aici se va indica situația în care se găsește bilanțul fiecărei datorii).

Ante-proiectul

noului Codice de Comerț al României.

Cartea I.

Despre comerț în general.

(Urmare).

Titlul IX.

Dispozițiuni generale asupra actelor de comerț.

Art. 145. — În aprecierea și interpretarea actelor de comerț, se ține seamă nu atât de înțelesul literal al expresiunilor întrebuițate, cât mai ales de voința părților contractante.

Art. 146. — Cuvintele contractului se vor lua în înțelesul lor obișnuit, afară dacă părțile interesate justifică că au atribuit expresiunii întrebuițate, un alt înțeles, admis în comerț.

În caz de învoială se va da cuvintelor din contract o astfel de interpretare, încât actul să poată produce efecte juridice.

Principiile regulilor civile referitoare la obligațiuni, sunt aplicabile acestui titlu.

Art. 147. — Pentru a aprecia importanța și efectul juridic al unor fapte sau omisiuni, trebuie să se țină seamă de obiceiurile și uzanțele acceptate în comerț.

Art. 148. — Aceia, cari prin operațiune, care pentru ei constituie un act de comerț, se vor considera debitori solidari, față de terți, dacă din convențiunea încheiată cu debitorul nu rezultă contrariul.

Art. 149. — Creditorul este în drept ca pentru creanța sa, să atace, de pe alegerea sa, fie pe toți debitorii săi solidari, fie numai pe unii din aceștia sau numai pe unul; dacă obiectul ce pretinde este divizibil, este în drept a-l cere în parte, fără ca prin aceasta să piardă dreptul de a cere executarea întregii datorii dela acelaș debitor, dela care a cerut executarea în parte.

Art. 150. — Debitorul solidar, atacat, poate ridica față de creditor numai excepțiunile, pe cari le are în contra creditorului, fie el personal, fie toți codebitorii.

În actele comerciale și în genere, în toate cazurile, unde prezenta lege creiază obligațiuni solidare, debitorul solidar nu poate cere divizarea obligațiunii sau intentarea în prealabil de acțiuni în contra celorlalți debitori și nu are excepțiune în contra faptului că din partea creditorului a fost singur atacat pentru întreaga datorie.

Aceste dispozițiuni se aplică și fidejuserului, dacă fidejusiunea se referă la o obligațiune, născută dintr'un act de comerț sau dacă însăși cauziunea este a se considera act de comerț.

Art. 151. — Persoana pentru care dintr'un act, ce în privința ei constituie un act de comerț,

derivă obligațiunea de a proceda cu grijă față de altă persoană, este datoare a proceda cu diligența unui bun comerciant.

Art. 152. — Cel care are dreptul de a prefinde daune, poate cere plata pagubei efective și a beneficiului nerealizat.

Art. 153. — Suma amendei convenționale nu este supusă nici unei restricțiuni, iar în caz de îndoială, debitorul nu este în drept ca prin plata amendei să se sustragă dela executare.

Stipularea unei amende convenționale nu exclude, în caz de îndoială, dreptul de a cere despăgubiri mai mari cifrei, la care se ridică amenda convențională.

Dacă amenda convențională a fost stipulată pentru cazul, când contractul nu s'ar îndeplini la timpul sau în locul fixat, creditorul poate cere pe lângă executarea contractului și plata amendei.

Art. 154. — Amenda convențională devine exigibilă, când s'a stipulat o abținere, în urma faptului întâmplat contrar stipulațiunei, iar dacă s'a stipulat pentru caz de neexecutare, amenda devine exigibilă din momentul când debitorul este în întârziere.

Art. 155. — Amenda convențională nu poate fi pretinsă, în urma unui caz fortuit, de forța majoră sau din vina creditorului sau în fine dacă executarea contractului a fost acceptată fără rezerve.

Art. 156. — Arvuna, în lipsă de altă stipulație, servește numai ca un semnal încheerii unui contract și odată cu executarea acestuia se restituie, sau se calculează în preț.

Arvuna se mai restituie și în cazul, când contractul se stinge prin renunțarea ambelor părți, sau din alte cauze.

Art. 157. — În lipsă de altă stipulațiune sau de uzuri comerciale derogatorii, acela din a cărui vină contractul nu poate fi executat, pierde arvuna dată, iar arvuna primită trebuie să o restituie îndoită.

Cel care nu a executat contractul va trebui pe lângă aceasta să plătească celeilalte părți, în ambele cazuri, și paguba ce ar depăși suma dată drept arvună.

Art. 158. — Dacă la facerea contractului, vre-una din părți a prevăzut clauza de deszicere (dedit, mise á prix), acea parte poate reveni asupra contractului, dacă nu a început executarea lui sau dacă nu a acceptat executarea parțială sau integrală a celeilalte părți.

Celce revine este dator să plătească suma fixată pentru deszicere și o pierde pe cea dată.

Art. 159. — Dacă contractul se execută, suma stipulată drept deszicere se restituie, sau se calculează — în preț — celui ce execută; această

sumă se va restitui și în cazul, când contractul se stinge în temeiul unei stipulațiuni a părților sau din altă cauză.

Art. 160. — Actele comerciale nu pot fi atacate în resciziune, pentru că ar fi intervenit leziuni mai mari decât jumătate din valoarea lor.

Art. 161. — În materie de comerț dobânzile legale și cele de întârziere, pe an, sunt de 6% din capitalul datorat.

În toate cazurile, unde prezenta lege prevede obligațiunea de a plăti dobânda, se va calcula dobânda de 6% pe an.

În nici un fel de afacere comercială nu este permis a se socoti dobândă, nici direct, nici indirect; o astfel de clauză convențională se va considera inexistentă.

Art. 162. — Cel care are o creanță ajunsă la scadență și care derivă din o operațiune, considerată în ce-l privește ca act de comerț, este în drept să ceară dobânda dela data exigibilităței ei, iar dacă nu este stipulat un termen de plată, din ziua punerii în întârziere prin somație.

Trimiterea unei socoteli, nu constituie o punere în întârziere.

Art. 163. — Asupra creanțelor ce derivă din operațiunile comerciale reciproce, comercianții pot cere dobândă din ziua scadenței, chiar și fără convenție prealabilă și fără somație de punere în întârziere.

Art. 164. — Comerciantul care în cadrul întreprinderii sale, face operațiuni comerciale pe seama altui comerciant sau îndeplinește serviciile acestora, poate cere pentru acestea, chiar fără convenție prealabilă, un provizion conform uzului local, iar dacă este în chestiune păstrarea unor obiecte, poate cere pentru aceasta o sumă pentru păstrarea și conservarea depozitului.

Art. 165. — Dacă comerciantul este în relațiuni de cont curent cu un comerciant sau cu un necomerciant, acela care la încheierea socotelilor are o creanță față de celalalt, este în drept să ceară, dela acesta, dobânzi dela data încheerii socotelilor, chiar dacă în acea socoteală sunt implicit socotite și sume de dobânzi.

Încheierea socotelilor, în lipsa de altă stipulațiune sau de alt uz, se face la sfârșitul exercițiului anual al întreprinderii.

Art. 166. — Recunoașterea unei socoteli, cont sau cont curent nu exclude facultatea de a justifica eroarea sau înșelăciunea.

Art. 167. — Creditorul poate să exercite dreptul de retențiune în ce privește creanțele sale exigibile, ce derivă din acte de comerț, asupra sumelor de bani, lucrurilor mobile și titlurile debitorului său, cari cu consimțământul acestuia au ajuns în mod efectiv în posesiunea sa.

Acest drept nu poate fi exercitat, dacă lucrurile au fost date fie din partea debitorului, fie din partea unei terțe persoane în posesiunea creditorului, spre a dispune de ele într'un anumit scop, determinat înainte de predare sau deodată cu predarea.

Comercianții pot exercita dreptul de retențiune și asupra creanțelor neexigibile, ce derivă din actele de comerț reciproce intervenite între dâșii și în cazul de faliment sau încetarea de plăți din partea debitorului, sau dacă executarea silită judecătorească pornită în contra debitorului a rămas fără rezultat. În aceste cazuri obligația contractată în privința unei destinațiuni a depozitului, sau în privința unor dispozițiuni anume stipulate, nu împiedecă exercitarea dreptului de retențiune, dacă aceste împrejurări au survenit în urma predării lucrurilor, sau dacă ele au ajuns la cunoștința creditorului după primirea lucrurilor.

Art. 168. — Creditorul care în sensul articolului precedent, are drept de retențiune, este dator a înștiința îndată pe debitor despre exercitarea lui.

În caz că debitorul nu garantează la timp, în vreun alt mod, plata datoriei sale, creditorul este în drept, chiar în caz când debitorul a fost declarat în stare de faliment de a cere pe cale de acțiune principală tribunalului competent, vânzarea obiectelor reținute și a se despăgubi din prețul lor înaintea ori-cărui alt creditor. Eventualul prisos se va preda debitorului sau masei falimentare.

(Ua urma).

CRONICĂ.

Impunerea construcțiilor noue ale societăților pe acții Comisiunea centrală a impunerilor a anunțat, că construcțiile noue ale societăților pe acții sunt scutite de impozitul mobilier. Veniturile acestor imobile însă sunt supuse impozitului pentru că ele formează o parte din celelalte venituri ale soc. pe acții.

Prin urmare în cazurile acestea nu află aplicare dispozițiile legii pentru încurajarea construcțiilor, pentru că aceasta lege are valoare numai pentru societățile de construcții.

Cecuri tip nou la Banca Națională a României. Cu începere dela 1 Iulie a. e. Banca Națională a admis în circulație niște cecuri tip nou, numite: „Cecuri-Certificate“.

Astfel de cecuri poate emite ori-și-care posesor de cont la Banca Națională. Trebuie numai prevăzut cecul, prealabil, cu semnătura Băncii Naționale.

Aceste cecuri se onorează, se plătesc, la toate Sucursalele și Agențiile Băncii Naționale. Dacă au o durată mai lungă de 15 zile, se timbrează cu 0.20%.

Numere indicii. În Iunie 1928 s'au scumpit alimentele cu 54.20 ori, față de prețul din Aug. 1916.

Îmbrăcămintea cu 70.24 ori.

Diversele cu 36.98 ori.

Media prețului tuturor mărfurilor este în Iunie 1928 cu 53.80 ori mai mare, decât în August 1916, arătând față de Mai 1928 o creștere de o cincime la sută.

Băncile din Bulgaria. Băncile din Bulgaria se împart în trei grupări. Din prima fac parte 5 din cele mai mari bănci, finanțate de capitalul străin și care prezintă cel mai mare rulent. Acestea sunt Banca italo-bulgară, Banca franco-belgiană din Bulgaria, Banca de credit (fostă Disconto-Gesellschaft), Banca Balcanilor și Banca generală a Bulgariei. Din a doua grupare fac parte filialele marilor bănci străine, cari au de asemenea o mare importanță și anume: Deutsche Bank din Sofia, Banca de credit din Praga și Banca bulgară pentru comerțul internațional. A treia grupare e formată de băncile bulgărești cu capital național: Banca comercială bulgară, Banca franco-bulgară pentru comerțul internațional, Banca națională de credit și Banca bulgară. Dacă exceptăm filialele băncilor străine pentru cari nu sunt cunoscute date statistice, rezultă că operațiunile celor 9 bănci bulgărești arată în ultimul timp un însemnat progres. Capitalul de bază și rezervele acestor 9 bănci au crescut dela 384 mil. leve în 1926 la 397 mil. leve în 1927. În același timp depunerile în cont-curent au crescut dela 2991 mil. leve la 3537 mil. leve, iar portofoliul efectelor comerciale și industriale dela 958 la 1422 mil. leve.

Cursul Valorilor la București

la 12 Iulie 1928.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	120—130
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scriș Rurale	5	60—60 ¹ / ₂
Scriș Urb. București	5	59 ¹ / ₂ —60
Scriș Urb. Iași	5	59—59 ¹ / ₂
Comuna București	4	62—64
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	55—60
Imprumutul Național 1916	5	78—79
Imprumutul Unirii 1919	—	66 ¹ / ₂ —66 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	63 ¹ / ₂ —66
Renta împrumutării	5	59 ¹ / ₂ —59 ³ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	100—110
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	90—95

BĂNCI

	Val. nom.	
Banca Națională	500	14900—15000
Marmorosch Blank & Cie	500	1800—1825
Românească	500	1360—1370
„	500	1110—1120

	Val. nom.	Cursul
De Scont	500	470—480
Comerc. Română	500	1500—1520
Credit Român	500	1270—1300
Generală	500	800—810
Viticola	500	500—520
Comerț Craiova	500	1100—1150
Com. Ital. și Rom.	500	800—820
Albina Sibiu	500	1125—1150
Carpaților	500	400—410
Franco-Română	500	380—390

ASIGURĂRI

Dacia-România	2000	8100—8200
Națională	500	1600—1650
Generală	500	3300—3400
Agricola	500	1200—1220
Steaua României	500	950—1000
Prevederea	200	290—300
Soc. Urania	1000	1800—1900

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1675—1700
Astra Română	500	3350—3375
Speranța opt.	500	1300—1325
Speranța pui	500	800—850
Petrol Blok	500	350—360
Petrolul Rom. opt.	500	850—875
Petrolul Rom. (pui)	500	420—450
I. R. D. P. opt.	500	495—500
I. R. D. P. III vărs.	500	300—320
Concordia	250	1475—1500
Creditul Minier	500	1325—1330

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	1040—1050
C. Tramv. Buc.	500	1260—1270
Govora-Călimănești purtător	200	280—290
Govora-Călimănești nom.	200	280—290
Cartea Românească	500	460—470
Creditul Technic purt.	500	500—510
Creditul Technic nom.	500	500—510
Letea opt.	500	1200—1220
Clădirea Românească	500	900—910
Mica ex. cup.	500	815—820
Carpatina	500	950—975
Credit Industrial	1000	1200—1220

MONEDDE EFECTIVE

Dolari	163.25—163.75
Sterline	796.00—800.—
Lirete	8.65—8.70
Cor. cehe	4.90—4.94
Franci francezi	6.52—6.55
Franci belgieni	4.45—4.55
Franci elvețieni	31.90—32.10

Mărci germane	38.60—38.80
Zloți	18.50—19.—
Silingi	23.40—23.60
Pengó	28.75—29.20
Dinari	2.90—2.95
Leva	1.20—1.23
Drachme	2.08—2.13
Lire otomane	84.00—86.—
Napoleon	635.00—640.—

AVIZ.

„PATRIA“, bancă pentru credit, comerț și industrie în Blaj face cunoscut onorațiilor depozenți ai săi că cu începere de la 1 Iulie 1928 reduce dobânda la depunerile spre fructificare și în cont-curent la 12%₀ brutto anual.

Banca Grănicerilor Năsăudeni S. A., Bistrița.

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de

Contabil-șef și Cassier

la Banca Grănicerilor Năsăudeni S. A. în Bistrița, din nou înființată, prin aceasta escriem concurs cu termenul de 15 August 1928.

Solicitanții vor dovedi prin acte în regulă, alăturate la cererile scrise cu mâna proprie, următoarele:

Contabil-șef:

1. Absolvirea unei academii de înalte studii comerciale sau a unei școale sup. de comerț.
2. Cetățenia și naționalitatea română.
3. Practica de până acum, din care să reiasă că a funcționat în calitate de contabil și că a încheiat bilanțe în mod independent.
4. Inscrierea în corpul contabililor, în calitate de contabil autorizat.

Cassier:

1. Absolvirea unei școale sup. de comerț sau a unui liceu cu bacalaureat.
2. Cetățenia și naționalitatea română.
3. Practica de până acum din care să reiasă că a mai funcționat în calitate de cassier.

Toți solicitanții vor dovedi prin certificate medicale extradate de medicii legiști, că sunt deplin sănătoși.

Fiecare solicitant va arăta în cerere minimumul retribuțiilor pe lângă cari este aplicat a ocupa postul.

Dintre solicitanți se vor prefera aceia, cari posed pe lângă limba română și alte limbi streine.

Bistrița, la 15 Iulie 1928.

„INDUSTRIA AURULUI“, Societate Anonimă, ABRUD

CONVOCARE.

Domnii acționari ai soc. an. „INDUSTRIA AURULUI“ în Abrud, se convoacă prin aceasta la

a V-a adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de 27 Iulie 1928, la orele 14 p. m., iar în caz de neconstituire în ziua de 5 August 1928, la orele 15 p. m., la sediul societății eventual în continuare la uzina „Concordia“, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori, bilanțul anului de gestiune 1927 și hotărâre cu privire la pierderea arătată în bilanț.
3. Alegerea alor 8 membrii în Consiliul de administrație.
4. Intregirea Comitetului de cenzori cu doi membrii, respective și cu alții până la numărul de 9 conform rezultatului alegerii pentru Consiliul de administrație.
5. Fixarea jetoanelor și a diurnelor.
6. Eventuale propuneri făcute în cadrul statutelor.

Abrud, la 20 Iunie 1928.

Consiliul de administrație

NOTĂ: Acțiunile se vor depune în sensul art. 12 al statutelor la cassa noastră, la toate băncile membre ale „Solidarității“ și la „Banca Minelor“ în București.

Active.		Bilanț la 31 Decembrie 1927.		Pasive.	
		Lei	b.		
Acționari		212 350	—	Capital	10,000 000 —
Teritorii miniere		5,900 000	—	Rescumpărări de părți	75 780 29
Clădiri		1,700 000	—	Correspondenți	6,424 592 45
Imobile		670 000	—	Pro-diverși	144 038 74
Mobiliar		52 000	—	Spese de fondare	85 436 01
Linia industrială		410 000	—		
Exploatare (galerii și puțuri)		1,050 000	—		
Mașini		2,780 000	—		
Cassa		158 220 31			
Avansuri la muncitori		1 144 50			
Unelte și utensilii		160 000	—		
Instalația electrică		1 480 000	—		
Pierdere pro 1923—1926		1 268 009 16			
Pierdere pro 1927		788 123 52			
		16,729 817 49			16 729 817 49

Cheltuieli.		Pierdere și Profit.		Venite.	
		Lei	b.		
Materiale		1,335 777 90		Aur	3 243 754 89
Plata muncitorilor		1 307 228 —		Pierdere	788 123 52
Jetoane și diurne		34 001 —			
Chirie		19 850 —			
Salarii		302 500 —			
Interese		884 955 —			
Porto		2 430 —			
Impozite		12 162 61			
Spese generale		132 973 50			
		4,031 878 41			4,031 878 41

Abrud, la 31 Decembrie 1927.

Dr. Candin David m. p., dir. administrativ.

Ionel David m. p., casier.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Alexandru Borza m. p., președinte. Dr. Iuliu Chiș m. p. Ing. Damian David m. p. Dr. Victor Stanciu m. p.
Dr. Stéfan C. Pop m. p. Dr. Ioan Pop m. p. Dr. Mircea C. Pop m. p. Dr. Gheorghe David m. p. Aurel Stoica m. p.

S'a controlat și așut în consonanță cu registrele societății și exact.

Abrud, la 20 Iunie 1928.

Emil A. Chiffa m. p., contabil-expert.

Samuil David m. p.

Dr. Macaveiu m. p.

Ioan Fodorean m. p.

Eugen Tilea m. p.